

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16 749

Sayı : 64272063-610 - 726

01 Mart 2013

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-16749)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 05.02.2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-106301 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Gülsün BİLGEHAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/16749 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :

Önerge Cevabı (2 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLSÜN BİLGEHAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16749)

Sorular 1, 2, 3, 4:

Türkiye'de Ocak 2013'te 9 maden işçisi yaşamını yitirdi. Bu kazaların ardından, bakanlığınıza bağlı Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Başkanı Burhan İnan, 9 Ocak 2013 günü bir genelge yayımladı. Basına yansıyan genelgeye göre, aldıkları ücretler üzerinde haciz bulunan maden işçilerinin iş akitleri, bu hacizlerin bir yıl içinde kaldırılmaması durumunda feshedilecek. Genelgede, buna gerekçe olarak ise "işçilerin konsantrasyon problemi yaşayacakları ve kendilerini işe veremeyebilecekleri" gösterilmiştir.

Buna göre:

- Türkiye'de TTK'ya bağlı işletmelerde çalışan kaç maden işçisi vardır? Bu maden işçilerinin ne kadarının ücreti üzerinde çeşitli sebeplerle haciz vardır?
- Maden kazaları nedeniyle yaşamını yitiren ya da yaralanan maden işçilerinin, uğradıkları kaza sırasında kaçının ücretlerinde haciz vardı?
- Genelgenin gerekçesinde, ücreti üzerinde haciz bulunan işçilerin işlerine yeterince konsantre olamayabileceği belirtilmiştir. Ücretleri üzerindeki haciz kaldırılmazsa bir yıl sonra iş akitlerinin feshedileceğini bilen işçiler, işlerine konsantre olmakta daha da büyük zorluk yaşamazlar mı?
- İşçilerin ücretleri üzerindeki haciz kaldırılmazsa bir yıl sonra iş akitlerinin feshedileceği"ni genelgeyle duyurmak, bir tür "mobbing" sayılmaz mı?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda 2012 yılı sonu itibariyle yerüstünde 1787 ve yeraltında 8204 olmak üzere toplam 9991 işçi çalışmaktadır. Sayıştay'ın 2011 yılında Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK)'nda yaptığı denetimler sonucunda hazırladığı raporda; "Çalışanların temlik, icra ve/veya nafaka kesintisi bulunmaktadır. 200.000 TL üzerinde borcu olan işçiler mevcut olup yüklü miktarda borcu bulunan işçilerin ellerine cüzi miktarda para geçmektedir. Bu işçilerin devamsızlık yapma, hastane izni kullanma ve istirahat alma oranları yüksektir ve önemli bir kısmı iş kazası geçirmiştir. Bu durum, işçilerin işyerlerinde daha dikkatsiz ve tedbirsiz davrandıklarını göstermektedir. Söz konusu personelin, iş güvenliği açısından diğer mesai arkadaşlarını etkileyebileceği, dikkatsiz, tedbirsiz ve disiplinsiz davranışları nedeniyle özellikle yer altı işyerlerinde vahim olaylara ve kazalara neden olabilecekleri hususunun dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle; bu işçilerin borçlanma nedenlerinin ve borçlarının niteliklerinin araştırılması, aşırı miktarda borçlanmaların önlenmesine yönelik olarak da gerekli eğitime tabi tutulması yararlı olacaktır." denilmektedir.

Yine Sayıştay'ın Karadon TİM 2011 yılı raporunda; "Ücretleri üzerinde icra işlemi olan işçilerin işe gelmeme eğilimi artmaktadır. Ancak, Müessese yetkililerine düşen görev; Sendika yetkilileri ile birlikte toplantılar düzenlemek suretiyle ya da bu işçiler ile birebir görüşmelerle gerekli motivasyonu sağlamak ve diğer yandan iş kanununun gerektirdiği uygulamaların yerine getirilmesinden kaçınmamak olmalıdır." denilmektedir.

Sayıştay'ın denetim raporlarına istinaden yapılan incelemeler sonucunda; TTK Genel Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde 24 işçiye ait 113, Amasra Müessesesi'nde 107 işçiye ait 509, Armutçuk Müessesesi'nde 124 işçiye ait 491, Karadon Müessesesi'nde 402 işçiye ait 1759, Kozlu Müessesesi'nde 177 işçiye ait 736 ve Üzülmaz Müessesesi'nde 217 işçiye ait 1005 olmak üzere toplam 1051 işçiye ait 4613 icralık dosyanın bulunduğu tespit edilmiştir.

TTK Genel Müdürlüğü tarafından, işçilerin bir an önce borçlarından kurtulmaları, buna bağlı olarak mesailerindeki konsantrasyonlarının olumlu yönde etkilenmesi ve böylece iş veriminin de artırılması amaçlarıyla icralık işçiler hakkında 09/01/2013 tarih ve 697 No'lu Genelge

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLSÜN BİLGEHAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/16749)**

yayınlanmıştır. Ancak, bu Genelge; bazı yanlış anlaşılmalara neden olduğundan 23/01/2013 tarih ve 701 No'lu ikinci bir Genelge ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlükten kaldırılan Genelge yerine yayınlanan 23/01/2013 tarih ve 701 No'lu Genelge; icralık durumdaki işçilerin borçlarını kapatmaları ve ücretleri üzerindeki hacizleri kaldırmaları veya azaltmaları konusunda yazılı olarak uyarılmaları, bu işçilerin düştükleri zor durumdan kurtarılmaları, motivasyonlarının artırılması için eğitim programlarının düzenlenmesi ve çalışanların aile birliği, iş sağlığı ve iş güvenliğinin devam ettirilmesi gibi hususları kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

TTK'da çalışan işçiler için yürürlük süresi 31.12.2012 tarihinde sona eren 24 üncü Dönem toplu İş Sözleşmesi yerine yapılmak istenilen ve 01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan 25. Dönem Toplu İş Sözleşmeleri hazırlık çalışmaları devam etmekte olup sonuçlandığında işçilerin ücret ve sosyal hakları anlaşma sağlanan oranlarda zam yapılmak suretiyle artırılabacaktır.